

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Szhája vszákó nedelo. Naprej placilo: 1/2 leta 24., 1/4 12., meszecsno 4., V zvün- szto 70., V Ameriko 80 Dinare za edno leto.	Megjelenik minden vasár- nap. Előfizetési ára: 1/2 évre 24., 1/4 évre 12., 1 hónapra 4., Külföldre 70., Amerikába 80 Dinár évente.	Reditelsz vo... Szerkesztős g és... MARKISEVCI p. M. SOBOTA Rokopiszi šze eszi posilajo i sže ne vrnejo. — Kéziratok jdekül- dendők s nem adatnak vissza.	Cejna inseratov za □ cm: Izjave, poszlano, odprta pisz- ma 1'50., réden veliki 1'—., máli oglasz 0'70 Din. i dávek. Pri vecskrát popúszt.	Hirdetési árak négyzett cm- ként: Nyittér és hasonlók 1'50., rendes hirdetés 1'—., Apró hirdetés 0'70 Din. és az illeték. Többszörinél engedm.

Radics i valuta.

Dvouje različno dugoványe sže lehko mészli sztoga nadpíszka, ali csi szi rávno vsze lehko mészlimo, dönok pa szej vszej to edno vzmimo vö, stero je za isztino nasega vszákdenésnyega zsitka jedna nezasztaniva szkúsnya, tüdi nasega vérsztvenoga obracsája túzsná zadrega, stera sže zacsne vsigdár i tüdi dokoncsa v notránye politicsnem sztálisti drzsáve, tou je vrejdnosztno gibanye pejneza, ali valutno sztánye.

Nigda, v tej lejpi predbojnszki cajtaj, je nej mogla doszta skouditi, ali pritiszk meti na pejnez edna ménsa, ali bojdiszi véksa kríza notránye politike. Nigda je nej na pamet vzéo cslovek takso válavjousznoszt cejn kak zdaj. Kak vídimo szamo edno odebéranye poszlancov, poodebéranyi drúgo mislejnye edne ménsa szkúpine lüdi, ali nyí krícsanye, za volo doszégnyenosztii szvoji cílov, csirávno boudo popúsztlívi prinyi, zsé tak váganye dá tem bejnam, stere szo navékse szamo tomi ládsztvi na skodo.

Csi cslovek málo pazlivoszt áldúje na politiko, more príditi do szklepa, ka isztina je tak, ka politika rejszan má pritiszk na obcsni vérsztveni sztálist. Szamo za priliko edno malenkoszt.

Csüdno sže nam vídi, ka cejne nisterni potrejbcsin dén ođ dnéva narásajo. Nájbole pa kezűjemo pri tisztí potrejbcsinaj, stere sže z zvünszki drzsáv pripelajo k nam. Csi bi szamo vszigdár k odaji meo kmet, bi nyemi, niti nej vidno bilou tou naráscsanye, ár pri nyegvi pridelki (máhra, zrnye) nega rázlocska. Kak szo bilé cejne pred frtao letom, tak szo zdaj. Ali gda kúpívati more indusztriszko blágo, tam pa zsé na pamet vze, ár nyemi povejo takso cejno od steroga na hríbet szpádne. Tou sže je podignolo za 100–200 procentov, gda kmétszki pridejlek ni ednoga procent nej! Na v zvüna je valána bozsna valuta, na znotra pa nej. I zakaj je tou?

Jelibár, drzsáva sztvorjena bila, kak taksa, ednotna Jugoszlávia, po recepti antante. Csirávno je doszegamao tüdi nej tiszte vrejdnosztí meo pejuez, kak bi sže, po nyé vrejdnosztí, vrejdnoszt dosztojen bio meti, dönok je nyega szpadáj, v zádnyem vrejmeni, prevelki. I rávno na zvün drzsáve. Zakaj? Mí, steri v toj drzsávi zsvémo, ne vzmemo tak prevecs za velko, tiszto delo, stero Radics i v nyega szkúpino prikapcsneni föderatívni blok namenyáva. Nam sže ne vídi tak csüdno tou delo, ár po malenkosztí szmosli i idemo do dohodkov, záto pa niti pri cejnaj nasí pridejlkov sže ne dá prevecs tou viditi. Drúgo je ka dugoványe pri

zvünszki drzsávaj, stere vékso opazko morejo meti, pri vlozsítvi szvoje vrejdnosztí. Tej zvünszki drzsáv trgouvci i banke morejo vszej tisztí drzsáv, z sterimi trgovszke zvéze májo, politicsne razmere, situácije z pazlivosztíjov szprevájati i tak nyí obcsnovérsztveni sztálist obszouditi.

Csi pa zdaj zsé Radics i z zvézana szkúpina, takzváni föderatívni blok, delajo med národóm gibanje, kak edno razcepílenyé ednotne drzsáv, stero kak raztálani grünt ka menso vrejdnost má, tüdi i v zvünszki drzsávaj kázse SHS szlabejso, szirmaskejso drzsávno vrejdnoszt, té nam je znáno zakaj je nas pejnez v vrejdnosztí tak máli i dönok szamo z zvünszkoga pripelbno blágo tak drágo, domácsi, nájmre pa kmétszki pouv pa fál.

Vszáki kmet je prisziljen kúpiti, ka nyemi je k vértivanyi potrejbno, kúpiti more, kosta ka kosta, ár szi szam neure iti, vu zvünsztvo po nyé, zsé za volo poutnoga líszta nej. Domácese blágo pa domácsi goszpoudje lehko tézsíjo pri cejnaj, ka je za nvé dobro, ár szamo oni májo rejcs, kmet pa trpi i plácsaj.

Radics i nyega priátelje szo sztem valuto potezsili, doszejgamao szamo te bozsnejsi kraj poznamo toga dela, vidlimo pa, csi za tém prídé kaksa dobrouta tüdi. Tou je tou, csi de nyí zacsnyeno delo melo kakse zdrave poszledice Záto csirávno v kakso formo pridrugacsiti cséte drzsávni sistem, vcsinte tou brezi toga, ka bi drzsáva, ali nyé lüsztvá szamo nisterne kategorie velko trpele.

Szegénységi bizonyítvány,

a mikor egy gazda a gazdasági rendjét fenn nem tudja tartani, vagy abban rendet nem tud teremteni, hanem idegenekre szorul, mint az most látható Jugoszláviában is, hogy nem tudnak rendet teremteni az ország belsejében.

Nincs nagy baj s talán lehetne rajta segíteni, ha nem másképp — vasmarokkal, csakhogy ezt az emberiség, a kultúra mai törvénye nem engedi meg. De, hogy is lehetne az egy demokratikus, szabadszólás és szabad akaratszólási jog (erről ugyan még lehetne diskurálni) alapján álló országban. Ugye nem lehet, tehát a napirenden álló kérdést, azaz a belügyi kérdést okszerűen kell megoldani.

Hogy ne kerteljünk, arról van szó, hogy a szerb horvát kérdésben való egyezés oly sokáig húzódik, hogy a végén — egyes verziók szerint — bele kellett szólniok az angoloknak és franciáknak is. Vagy van egy idegennek beleszólása, egy másik állam belügyeibe? Vagy nincs azoknak is elég söpörni valójuk a saját portájukon?

Van, de mégis itt söpörnek, jobban mondva söpörtettek.

Radicsék más nézetten vannak, mint a radikálisok, vagy a demokraták. Habár az SHS állam megteremtésében — annakidején — mindannyian közösakarattal, egyöntetűen jártak el, ma még sem tetszik egyik-másiknak az összetétele. Ma már meggondolták magukat. Hogy miért, azt ők tudják(!) a legjobban. Az az egy bizonyos, hogy ha ténykedésük jogos, ha érvelésük helyes és közérdekű s az alkotmány és a fennálló törvények alapján megengedett, az ily huza-vona, mely csak közigazdasági romlásba vezet az országot, a külföld előtt rossz nézetet szül, — úgy a kormány, mint ezen pártok részéről felesleges. Az egyezményt mielőbb meg kellene csinálni, ha van alapja és jogos, ha pedig nem — a mit főztek egyik is meg. De hogy ebből mindig csak és csak a népnek legyen kára, az abszurdum.

Demokratikus állam és nincs megelégedettség! Maguk közt sem tudnak, — ily hosszú időn belül, — megegyezni, ehhez Anglia és Franciaországnak Rádicshoz és Pasics-hoz küldött külföldről kapott figyelmeztetés kellett Valyon van közük azoknak is Jugoszláviához? Ugyalászik igen, mert különben nem tennék meg. S miért? Miután az antantnak ők egyik oszlopos tagjai, tehát ők lehettek azok, kik az SHS állam megteremtésében legjobban kivették a részüket. S ha ezt tették, tették abban a tudatban, hogy majdan az SHS állam leend az, a mely őket ezért revanzsálja, az egy új európai konfliktus esetén fegyverrel támogatja. Tehát most, amikor már ők is látják Jugoszláviának belügyi helyzete miatti közigazdasági romlását, ők maguk is siettetik a válság mielőbbi megoldását, ezt ajánlják üzenetükben külön-külön Pasicsnak is, meg Radicsnak is.

Tehát így figyelmeztették egyiket, mint az állam vezetőemberét, a másikat, mint egy nagy tömeg nép vezérét S mind ezt azért teszik, hogy erősödjünk, hogy így megerősödvé majd annakidején annál erősebb hátvédre találjanak bennünk.

Jogosan tesszük fel tehát a kérdést, ha azt kérdezzük, gyámság alatt vagyunk-e vagy sem, hogy mások szólnak belügyeinkbe? Vagy nem tudjuk-e szociális alapon megteremteni a belső békét magunknak akkor, a mikor van nekünk magyar Tiszához hasonló Pasicsunk s egy Dózsához hasonló Radicsunk? Kell ehhez nekünk instrukció? Ha már polgárai vagyunk az államnak, a kérdést mihamarább meg kell oldani, de sohsem szabad szem elől téveszteni a nép javát, az állam érdekét. A bárhonnán jövő instrukciókra ne várjunk, ha azokat előbb-utóbb drágán kell megfizetnünk.

Trije mejszeci szo minouli ka szo fran cuzi zaszedli Ruhr-krajino, lászt Nemcsije. Tri meszecov i kelko navoul, trplejnya i zsitka je tou vrejmen zselelo od toga nekrvicsnoga národa. Eden — za drügim pridejo glászi od francouzov posztreljeni nemcov, ta náj szlejdneyi tüdi od 4 mrtvi i 12 tesko ranyeni nemcov dá glász.

Telefonozni lehet a robogó vonatról. Gröner vasutügyi miniszter és Stingel postaminiszter jelenlétében ma kipróbálták a vasuti telefont, amelyet a Hut-féle hamburgi szikratávirótársaság rendez be. A miniszterek és nagyszánu kíséretük beszálltak a hamburg—berlini vonatba és menetközben meggyőződtek arról, hogy Berlin valamennyi telefonállomásával össze lehet a vonatot kapcsolni és a felhívott fél észre sem veszi, hogy teljes sebességgel haladó vonattal beszélget. A kísérlet teljesen bevált.

Grozna neszreca na zseleznici v blizsini Novi Sad (Ujvidék), sze je zgodila z trejmi delavcami, steri szo delali na zseleznici. Pri delaropászi szo nej napamet vzéli, ka vlák ide, touje da szamo té da je zse prekeszno bilou. Ednoga delavca je szploj razmeszáro, ednomi obej novej odrezao, eden sze je pa v zádnym momentí vrgao natle kak bliszk i tak sze obvarvao grozne szmrti, ka je obri nyega vlák prejk sou.

Az angol király nem látogathatja meg a pápát, az anglikán protestánsok legutóbb ezen célból megtartott tiltakozó gyűlésükön hozott határozata alapján. Határozatot hoztak, a melyben felszólítják a királyt, hogy mondjon le a tervezett látogatásról.

Optálók figyelmébe. Az SHS és magyar kormányok jegyzékváltás általi megállapodása alapján, a trianoni békeszerződésben megállapított költözködési határidőt (azok részére, kik Magyarországra javára optáltak) 1926. évi július hó 26. napjáig meghosszabított. Az említett határidő nem érinti az optáltak békeszerződés által biztosított jogait, de természetesen az optáltak nem élveznek politikai jogokat abban az államban, a melyeknek állampolgárságát az opció ténye által elvesztették.

Cseh-magyar magyar megállapodás szerint a salgótarjáni határ kijelölését a népszövetségi tanács döntésére bízták melyet csütörtökön tárgyalta a tanács. *Du Gama* brazilai képviselő tag elnöklétével és a két érdekelt fél megbizottai jelenlétében. A gyűlés határozatáról, melyen a magyarokat *Tancos* Gábor altábornagy képviseli, még eddig hír nem érkezett.

A földről elektromos árammal irányítottak egy francia repülőgépet. Egy Voisin-féle bombavető repülőgép 300 lóerős géppel és súlyos teherrel 30 percig repült 1500 láb magasságban, úgy, hogy repülését drót nélkül közvetített elektromos áramok útján a földről irányították. A gép pontosan a felszállás helyére tért vissza. A repülés folyamán két pilóta ült a gépben, akik azonban nem nyultak az irányító készülékhez.

Polovicom aprila izačiče prvi broj tednika »Orjuna«, glasilo Oblasnog Odbora Zagreb. Izlazi česvake srede na 4 strane velikog formata. Pretplata znosi na 3 meseca Din. 20.— na po godine Din. 40.— na godinu dana Din. 90.— Adresa Uredništva i uprave: Ilica 25. III. Telefon 12—29.

Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneih je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! Spakovanjem in postnino 3 dvojnate ali 1 špeciálna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 špeciálnih steklenic 208 dinarjev in 5% doplatka razpošilje: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Centrala. Elzatr. št. 305. Hrvatsko.

POLITIKA.

Radics párt f. hó 15.-én Zagrebben nagy népgyűlést tartott, melyre közel 80.000 ember jött össze különböző vidékekről zászlókkal és zenével, „Zsivió Radics, Zsivió Republika!” kiáltásokkal. A gyűlés Zagrebtől 5 km.-nyire eső mezőn

volt, melynek közepén magas emelvény, rata: a béke és munka köztársasága. „A nép uralma» feliratok voltak. Radics nagy beszédében erősen szidta a mai kormányzati rendszert, végül elhatározták, hogy a parlamentbe csak úgy mennek, ha kormányt kell buktatni, egyben ragaszkodnak az őuálló horvát köztársasághoz, de az állam keretein belül. — Az új parlament első ülése 16-án d. e. 10 óra 30 perckor nyílt meg, mely csak formális volt, a képviselők igazolásával, ideiglenes elnök és elnökök megválasztásában merült ki. Ezen a gyűlésen olvasták fel a kormány lemondását bejelentő veziratot is, a mely kormány tovább vezeti a az ügyeket, az új kormány mdgalakulásáig. Az üléseket elnapolták. — Radics és Radikálistárt között a tárgyalások megszakadtak. — Egy új tiszta radikális kormány alakítása van kilátásban, de nincs kizárva, hogy a demokratákkal szövetkezve is, ámbár a radikálisok ellenezve a dem. szemben ezt majdnem lehetlenné teszi. — Radicsékkal a kormány nem egyeznek meg s ez esetben eljőnének Radicsék a gyűlésre, a Házat feloszlatják és új választásokat fognak ki írni. — Zimonyban az Orjunisták meg támadták kávéházban a klerikális és muzlimánpárti képviselőket, hol ülés utáni helyzetet tárgyalták. Korosec emiatt tiltakozott a Ház elnökénél. — Magyarországi kormány ellen tüntető felvonulások voltak Pesten, a rendőrség a tüntetőket szétzavarta. Bethlennek a Ház bizalmat szavazott. — Ausztriában az eddigi kormány elnök Seipel elnöklete alatt új kormány alakult. — Olaszországi Mussolini fascista kormány válságban van. — Csehországban Massaryk elnök a nemzeti kisebbségeknek jogokat hirdet. — Oroszországban a parasztok kezdenek ellenállni a szovjet uralomnak.

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= Kj 384.—
100 Kor. Budapest	= „ 9-12
100 Kor. Becs	= „ —56

Cstite „Mórszko Krajino“.

Trzsne cejne. Kereskedelmi árak.

Blágo — Áru.

100 kg. Psenica—Buza	K 1800.—
» » Zsito—Rozs	» 1500.—
» » Ovesz—Zab	» 1500.—
» » Kukorca—Tengeri	» 1400.—
» » Proszou—Köles	» 1200.—
» » Hajdjina—Hajdjina	» 1200.—
» » Graoka—Bükköny	» 2000.—
» » Otroubi (psen) —Korpa (buza) »	1150.—
» » Szenou—Széna	» 1000.—
» » Graj—Bab	» 1800.—
» » Krumpise—Burgonya	» 600.—
1 kg. Lenovo sz.—Lenmag	» —.—
» » Detelcsno sz.—Lóhermag	» —.—
» » Bikovje	» 40-50.—
» » Telice	» 40-50.—
» » Krave	» 20-35.—
» » Teoci	» 45-55.—
» » Szvinyé	» 85-95.—
» » Mászt l-a—Zsirl-ő.	» 173.—
» » Zmoucsaj—Vaj	» 140.—
» » Spej—Szalona	» 150.—
1 » Belice—Tojás	» 4.—

KINO Murski Soboti.

V nedeljo 22. április popoldne ob 3. uri in zvečer ob 8. uri:

TOSKANSKA PRINCESA

DIE PRINZESSIN von TOSKANA

Raskošna drama u 6 činova.

U glavnoj ulozi: OLAF FÖNSS.

II—16

VSTOPNINA: Gornje in spodnje lože 28 K, Reservirani prostor 24 K, II. prostor 8 K.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

SLAVENSKA BANKA D. D., ZAGREB.

Podružnica: Murska Soboti.

Delniška glavnica in rezerve Din. 50,000.000.—

Vloge nad Din. 125,000.000.—

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n/S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Velikovec, Vršac.

Ekspoziture:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka.

Agencije:

Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijacije:

Slovenska banka, Ljubljana, — Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split, — Balkan Bank r. t., Budapest, Váci utca 30., — Bankhaus Milan Robert Alexander, Wien I. Augustinerstrasse 6.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

URA

je stvar zanesljivosti, ker pri kupovanju nigdar nemorete vedeti za koliko se bode zvišala cena od skoraj potrebnih popravil.

Od ponovnih izdatkov se pazite szamo, ako imate garancijo za popolno dobro vrsto strojev. Tvrtnka SUTTNER kot jugoslovensko skladišče lastne švicarske tvornice ur nudi Vam vedno veliko zbirko samo prvovrstnih ur v vseh cenah! Pred vsem marka „IKO“! Švicarska tvornica jamči vam za

dobroto stroja! Zahtevajte bogato ilustrovani cenik, v katerem najdete ure za gospode in gospe, iz zlata in srebra, nikla i. t. d. v vsaki ceni, ravno tako zapestne ure, budilke dalje verižice, obeske in različni nakit. Pošljite za ta cenik samo 2 dinarja:

Odpošiljalni tvrtki za ure

H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 866.
Slovenija.

NEMECZ - JÁNOS

VASKERESKEDŐ

MURSKA SOBOTA.

NAGY RAKTÁR:

ÉPÜLETVASALÁS

TÁBLAÜVEG

70-1

VARRÓGÉP

SORVETŐGÉP és

GŐZCSEPLŐGÉPEKBEN.

Nájbogsi
Portland cement!
Szuperfoszfát (Mütrágya)
Steinkol
Vogelje
Drva
Szeno
Krumpise

pobite fál pri Czipoth Viktor

trgovina z lesom, drvami in premogom
Murska Sobota, Prekmurje. 40-5

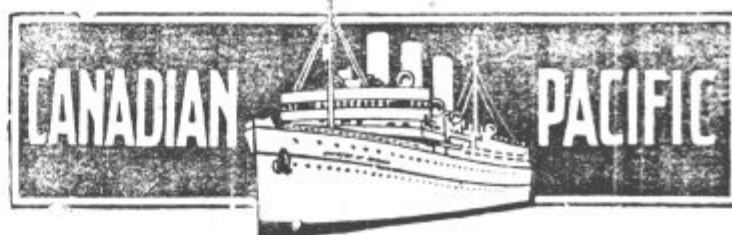
REDKA - PRILOŽNOST

	PRODA SE NA NAJLEPŠEM	
	MESTU V SREDINI MESTA	
	MARIBORA	

GOSTILNA IN TRGOVŠKA HIŠA

	Z VELIKIMI, LEPIMI PROSTORI.	
	VPRAŠA SE PRI POSESTNIKU	
	KOROŠKA CESTA 3. MARIBOR.	

Stampano v „Prekmurški Tiskarni“ v Murski Soboti.

NAJVEČJE TRANSPORTN OPODJETJE SVETA

EUROPA, CANADA, AMERIKA.

Samo 4 dni na odprtem morju Najhitrejša in najboljša zveza preko HAMBURGA Antwerpena in Cherburga z glasovitimi „EMPRESS“ parobrodi na dvostroke vijake. Odhod vsaki teden. Nadalnje pojasnila glede voznih cen, odhoda, potniškega vizuma prtljage, predpisov useljevanja u Kanado in Zjedinjene države daje Agencija:

CANADIAN PACIFIC, — ZAGREB — Jurišičeva ulica broj 30.

HRANILNICA v MURSKI SOBOTI

PREJ

MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR

(STARA GASZA)

JE FEBRUARA 18-TOGA V ZVEZO SZTO-PILA Z JADRANSZKOV BANKOV V BEL-GRADI, ZA STEROGA VOLO PREJK VZEME I NAJKULANTNEJ SZTUPANJA VSZE BANCSE, ALI PENEZNE POSZLE.

HRANILNICA v MURSKI SOBOTI

EZELŐTT

MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR

(Ó TAKARÉK)

F. É FEBRUÁR HÓ 18-án A JADRANSKA BANKA-VAL BEOGRAD, SZOROSABB ÉR-KÖZÖSSÉGET LÉTESISETT ÉS ENNEK FOLYTÁN ELVÁLLALHAT ÉS LEBONYO-LITHAT MINDENNEMŰ, A BAKSZAKMÁBA IS VÁGÓ MEGBIZÁSOKAT. :—:

Máli glászi.

Franc Novák

zidarski podjetnik M. Sobota Kolodvorska ulica.

Rijsa (rajziva) naj bole moderne plame za nouve rambe, nevadne hiše, ville, kapele in dale, po naj nisišoj dnevnoj ceni. — Nadale napravi proračune (költésgvetés) od sej stavbeni del. 52-7

Vogrszki- Vendszlovenszki zsební rejsčnik (szótár) sze dobi v Murszkoj Szobotskoj Tiszkární. Vu toj doubi jedíno sztojecse knige. Piszao: Fliszár János vp. vucsitel.

Magyar- Vendszlovén zsebszótár, kap-ható a Muraszombati Tiszkárnában. E téren egyedül álló mű. Irta: Fliszár János nyug. tanító.

Posestvo na prodaj: katero leži na Cankovi, 15 minut od farne Cerkve. — Sv. Jurí ob Ščavnici pri veliki cesté 17 oralay (plügov) zemlje so njive, travniki in les, zidana hiša stó želi kupiti se naj zglasi pri G. Alois Trstenjak na Cankovi.

ÉRTESÍTÉS!

Férjem, Prahics József elhalálózása folytán a **fényképészett** továbbra is fogom vezetni és kérem a n. é. közön-ség szives pártfogását. Tisztelettel

özv. PRAHICS JÓZSEFNÉ
M. Sobota.

Előfizetések és hirdetések a Prek-murska tiskarnában is felvétetnek.

Podgovornik, lásztnik i vödányik Kühar Stevan Márkisevci